

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/209/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616215285
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616215285.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému Z. Z., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom J. E. X/X, XXX XX F., v konaní o zaplatenie sumy 4.324,49 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9Csp/172/2016-63 zo dňa 31. marca 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“, event. „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7.570,09 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 4.324,49 Eur od 24.10.2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), vo zvyšku žalobu o zaplatenie úroku vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 Eur od 24.10.2016 do zaplatenia zamietol (II. výrok) a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

1.1 Z obsahu spisu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 23. júla 2012 uzavretá Zmluva o spotrebnom úvere č. 603 959 (ďalej aj „Zmluva“). Na základe Zmluvy poskytol žalobca žalovanému spotrebiteľský bezúčelový úver v sume 5.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 120,50 Eur. Celkové náklady dlžníka spojené s úverom boli vyčíslené sumou 7.412,- Eur, splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na deň 10. august 2012 a konečná splatnosť úveru na deň 10. júl 2017. V Zmluve bola dohodnutá úroková sadzba úveru na 15,59 % ročne fixovaná až do konečnej splatnosti úveru.. Podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Zmluvy „ak dlžník nezaplatí riadne a včas splátku úveru alebo poplatky podľa zmluvy, je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania z dlžnej splátky úveru alebo poplatkov od prvého pracovného dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti až do zaplatenia; výška úroku z omeškania je dohodnutá v podmienkach úveru. Vznikom povinnosti platiť úrok z omeškania povinnosť platiť dohodnuté úroky nezaniká“. Žalobca podaním zo dňa 13. novembra 2013 označeným ako „Vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru“ vyhlásil predčasnú / mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 03. decembru 2013 a zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie splatnej pohľadávky s príslušenstvom, ktorá bola ku dňu 11. novembru 2013 vyčíslená sumou 4.561,48 Eur najneskôr do 02. decembru 2013.

1.2 Okresný súd posúdil Zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „Občiansky zákonník“) a zároveň podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene

a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj zákon č. 129/2010 Z. z.). Zmluva obsahovala všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu jej uzavretia. Žalovaný nesplácal úver v dohodnutých lehotách splatnosti napriek tomu, že boli presne v zmluve dohodnuté, čo potvrdil aj svojou výpoveďou na pojednávaní. Žalovaný na pojednávaní súčasne uviedol, že jeho sociálna situácia je ťaživá, v súčasnosti je jeho jediným príjmom vdovský dôchodok vo výške 150,30 Eur mesačne. Súd prvej inštancie posúdil žalobu ako dôvodnú v časti nároku žalobcu vo výške istiny v sume 4.324,49 Eur, úroku z omeškania do 23. októbra 2016 (ku dňu vyčíslenia pohľadávky) v sume 3.245,60 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 4.324,49 Eur od 24. októbra 2016 do zaplatenia; v tejto časti nárok žalobcovi voči žalovanému aj priznal.

1.3 V bode 25. odôvodnenia súd prvej inštancie bez konkrétnejšieho zdôvodnenia a odkazu na právnu normu, z ktorej vyslovený právny záver vyvodil uviedol, že „dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria žalobcovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru zaniká. Závazok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku, zaniká i akcesorický záväzok úrokový. Žalobca má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru“ a preto žalobu v časti dohodnutých zmluvných úrokov vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 Eur od 24. októbra 2016 do zaplatenia zamietol.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej s poukazom na ustanovenia § 52, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, ďalej § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovení § 497, § 499 a § 502 ods. 1 zákon č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obchodný zákonník“) a o úrokoch z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

1.5 Napriek čiastočnému úspechu žalobcu uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % s odkazom na § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti II. výroku, ktorým súd zamietol žalobu o zaplatenie úroku vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 Eur od 24. októbra 2016 do zaplatenia podal žalobca včas odvolanie s odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. s tvrdením, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalobcu je dôvodné, aby žalovaný vrátil poskytnuté finančné prostriedky spolu s dohodnutými úrokmi aj potom, ako banka vyhlásila úver za predčasne splatný, čo vyplýva z čl. 5 ods. 3 a 4 Zmluvy. Okresný súd dospel k nesprávnejmu právnejmu záveru, keď priznal žalobcovi právo na zaplatenie zmluvných úrokov iba do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, keďže žalobcom uplatnený nárok sa neodchyľuje od znenia ustanovení § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Z uvedených ustanovení vyplýva, že simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obchodného zákonníka nie je zákonom vylúčené. Inštitút úroku je v právnej doktríne Slovenskej a Českej republiky interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník platiť úrok za skutočnú dobu užívania peňazí, teda až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Žalovaný protiprávny stav vyvolal svojim nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Keďže k uhradeniu pohľadávky žalobcu nedošlo, uplatnil proti žalovanému jediný sankčný mechanizmus v podobe tzv. straty výhody splátok a to predčasným zosplatením úveru. Z podstaty úveru ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodit', že povinnosť dlžníka platiť úroky trvá až do doby vrátenia úveru. Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku a hneď v dvoch rovinách: vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru, a jednak na úrok z omeškania. Žalobca svoje argumenty v odvolaní podporil poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, rozhodnutia slovenských súdov a odbornú právnickú literatúru. Žalobca poukázal na skutočnosť, že podľa záveru okresného súdu je postavenie dlžníka lepšie v prípade porušenia záväzku, než v prípade riadneho plnenia povinnosti. Predčasným zosplatením úveru paradoxne dochádza k ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu dlžníka, keď namiesto povinnosti zaplatiť žalobcovi dohodnuté zmluvné úroky vo výške 15,59 % popri úrokoch z omeškania, je žalovaný povinný zaplatiť iba úrok z omeškania vo výške 8,75 %. Žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 15,59 % ročne zo sumy

4.324,49 Eur od 24. októbra 2016 do zaplataenia, zaviazze ho aj na zaplataenie trov prvoinstančného a odvolacieho konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. Pôvodným žalobcom v konaní bola spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom Vysoká 9, 810 00 Bratislava, IČO: 17 321 123. Spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s., v priebehu odvolacieho konania zanikla a jej právnym nástupom sa stala spoločnosť Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 00 Žilina, IČO: 31 575 951. Odvolací súd uznesením č. k. 17Co/209/2017-99 z 25.04.2018 rozhodol podľa § 64 C. s. p., že v konaní pokračuje s právnym nástupcom pôvodného žalobcu spoločnosťou Prima banka Slovensko, a.s., Žilina.

5. V zmysle § 379 ods. 1 C. s. p. je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania a podľa ustanovenia § 383 C. s. p. viazaný aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

6. Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C. s. p. vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Dôvod na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania je daný vtedy, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 384 ods. 1 C. s. p.).

6.1 Zo žaloby ani rozhodnutia súdu prvej inštancie nebolo zrejmé, ako žalobca dospel k výpočtu v konaní uplatňovanej pohľadávky. Z tohto dôvodu odvolací súd opakovane uznesením č. k. 17Co/209/2017-91 z 15.03.2018 a uznesením č. k. 17Co/209/2017-113 z 17.05.2018 vyzval žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline o doplnenie skutkových tvrdení a predloženie listinných dôkazov za účelom objasnenia predmetu sporu. Reakciou žalobcu na výzvy odvolacieho súdu bolo iba doručenie kópie rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/138/2017 z 27.03.2018 so sprievodným textom: „V právnej veci Prima banka Slovensko, a.s. (do 31.07.2017 Sberbank Slovensko, a.s.) c/a Z. Z. o zaplataenie 4.324,49 € s prísl. Vám v prílohe zasielame aktuálny rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý potvrdzuje právny názor žalobcu“. Bez odpovede žalobcu na výzvu odvolacieho súdu o doplnenie skutkových tvrdení podľa § 150 ods. 1, 2 C. s. p. nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Z tohto dôvodu odvolací súd nenariadil vo veci odvolacie pojednávanie a vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu v súlade s § 379 ods. 1 C. s. p. bola len tá časť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorou nevyhovel žalobe žalobcu (druhý výrok o čiastočnom zamietnutí žaloby) a v časti rozhodnutia o trovách konania pred súdom prvej inštancie, pretože podľa § 379 písm. a) C. s. p. je výrok o trovách konania závislým výrokom od rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie nesprávne na č. l. 63 spisu vyznačil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa stalo právoplatným v prvom a treťom výroku rozsudku. Právoplatný je len prvý výrok rozsudku z dôvodu, že žalovaný sa proti tejto časti rozhodnutia neodvolal.

8. Dôvodom podaného odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie bol jeho nesúhlas s právnym názorom súdu prvej inštancie, že „dohodnuté zmluvné úroky z úveru patria žalobcovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru zaniká a žalobca má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru“.

9. Prípustnosť kumulácie úrokov a úrokov z omeškania po vyvolaní predčasnej splatnosti úveru v ére spotrebiteľských sporov riešia nielen všeobecné súdy, ale aj akademická obec a zatiaľ sa k jednotnému názoru nedospelo. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR k tejto otázke absentuje. Známe sú len rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, podľa ktorých je dohoda účastníkov zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov možná (porovnaj napr. rozhodnutie NS ČR z 27.06.2017 sp. zn. 33Odo/657/2005) a o možnom súbehu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania pri pôžičke hovorí Najvyšší súd ČR aj v rozhodnutí z 24.07.2014 sp. zn. 33Cdo/1401/2014. V rozhodnutí z 21.08.2014 sp. zn. 33Cdo/212/2014 dal Najvyšší súd ČR jednoznačnú odpoveď na charakter dohodnutých úrokov z úveru ako odmeny za požičanie

peňaží na rozdiel od úrokov z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinností, t. j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Jednotné v názore, či patrí veriteľovi po predčasnom zosplatnení úveru pre porušenie zmluvných povinností dlžníka úrok dohodnutý z úveru aj po dátume predčasnej splatnosti úveru, nie sú ani súdy Slovenskej republiky.

10. Odvolaciemu súdu sú z jeho rozhodovacej činnosti známe rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie vychádzajúce z názoru, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu (napríklad rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/400/2014 z 29. 07. 2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/4/2017 zo 16. 02. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/296/2016), ale aj opačné rozhodnutia obsahujúce názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (napríklad uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/41/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/432/2015, 17Co/8/2017, 17Co/26/2017, 17Co/122/2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/108/2014), podľa rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/422/2017 len vo výške, akú by dlžník zaplatil veriteľovi pri riadnom splácaní dlhu, čím odvolací súd poukazuje na to, že prax súdov pri rozhodovaní o nároku na zmluvné úroky z úveru po jeho zosplatnení je rôzna.

11. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. septembra 2012 bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/30/2012-145 z 30. mája 2012, v ktorých s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 neboli žalobcovia v súdnom spore priznané zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere po splatnosti dlhu z dôvodu, že namietané rozhodnutie krajského súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, keď krajský súd stotožňujúc sa s rozhodnutím okresného súdu s poukazom na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v oblasti úrokov z úveru potvrdil rozhodnutie okresného súdu po rozšírení vecnej argumentácie na podporu správnosti odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je v súlade ani s jedným citovaným rozhodnutím v bode 10. a 11. odôvodnenia, ale ani s vlastným odôvodnením rozhodnutia. Žalobca si uplatňoval v konaní zaplatenie sumy 7.570,09 Eur, ktorá podľa vyčíslenia pohľadávky na strane 16 spisu má pozostávať zo sumy 4.324,49 Eur označovanej pôvodným žalobcom ako istina, zo sumy 3.245,60 Eur označenej ako úrok z omeškania a okrem tejto sumy žiadal žalobca aj uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť zmluvný úrok vo výške 15,59 % p. a. zo sumy 4.324,49 Eur od 24.10.2016 do zaplatenia a uloženie povinnosti zaplatiť úrok z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 4.324,49 Eur od 24.10.2016 do zaplatenia. Úver bol podľa zmluvy o spotrebnom úvere v kópii na č. l. 7, 8, 9 spisu poskytnutý vo výške 5.000,- Eur, zmluvné úroky boli dohodnuté na celú dobu od začiatku splácania úveru v mesačných splátkach až do konečnej splatnosti úveru sadzbou 15,59 % p. a. V spise chýba akýkoľvek dôkaz o tom, koľko skutočne žalovaný na splatenie úveru žalobcovi zaplatil, v akých splátkach, akým spôsobom sa zaúčtovali splátky, koľko na istinu, koľko na úroky a prípadné poplatky. V písomnosti na č. l. 11 označenej ako vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru s dátumom 13.11.2013 pôvodný žalobca uviedol, že ku dňu 11.11.2013 dlhuje žalovaný z titulu zmluvy o úvere č. 603959 sumu 4.561,48 Eur bez uvedenia, z čoho táto suma pozostáva a predčasná splatnosť úveru bola vyhlásená ku dňu 03.12.2013. Žalobca si neuplatňoval v tomto konaní zaplatenie sumy uvedenej vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru výškou 4.561,48 Eur, čo by sa mohlo považovať za nesplatenú istinu, ale sumu rozdielnu 4.324,49 Eur, znovu bez uvedenia spôsobu ako k tejto dlžnej sume dospel a okrem toho žiadal aj ďalšiu sumu vo výške 3.245,60 Eur označovanú v žalobe ako úrok z omeškania do 23.10.2016, avšak táto suma nemôže zodpovedať dohodnutému úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z nezaplatenej istiny podľa žaloby 4.324,49 Eur, pretože za obdobie od 04.12.2013 do 23.10.2016 by činil tento úrok z omeškania sadzbou 9 % iba sumu 1.124,95 Eur. Rovnako nemôže ísť o zmluvné úroky z úveru, ktoré by zo žalovanej istiny 4.324,49 Eur za obdobie od 04.12.2013 do 23.10.2016 narástli len na 1.963,45 Eur. Skôr sa javí, že suma 3.245,60 Eur, ktorú súd prvej inštancie žalobcovi aj priznal, je súčtom zmluvného úroku 15,59 % p. a. a úroku z omeškania 9 % p. a. z dlžnej sumy, pretože súčet zmluvného úroku a úroku z omeškania 24,59 % so žalobcom označovanej sumy 4.324,49 Eur ako istiny za obdobie od 04.12.2013 do 23.10.2016 dáva sumu 3.076,55 Eur. Vo vyčíslení pohľadávky ku dňu 23.10.2016 uviedol žalobca rozdielnu úrokovú sadzbu 24,34 % p. a., čo by mohlo zodpovedať súčtu zmluvného úroku z úveru 15,59 % ročne a zákonného úroku z omeškania 8,75 % ročne. Ak teda súd prvej inštancie vychádzal z názoru,

že žalobcovi patria zmluvné úroky z úveru len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, mal skúmať, z čoho pozostáva ďalšia žalovaná pohľadávka 3.245,60 Eur, či v tejto sume nie sú započítané aj zmluvné úroky za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 23.10.2016, keď za toto obdobie si žalobca osobitne úroky z úveru neuplatňuje a požaduje ich priznanie osobitným spôsobom len za dobu od 24.10.2016 do zaplatenia z dlžnej istiny 4.324,49 Eur. Práve tieto skutočnosti mienil odvolací súd zistiť výzvou adresovanou žalobcovi na doplnenie skutkových tvrdení.

13. Spor v tejto veci sa považuje za spotrebiteľský spor v zmysle § 290 Civilného sporového poriadku, keďže ide o spor medzi dodávateľom (veriteľom) a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere. V sporoch s ochranou slabšej strany, medzi ktoré patria aj spotrebiteľské spory, môže súd podľa § 295 C. s. p. vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Prvoinštančný súd v zmysle ustanovenia § 295 C. s. p. neobstaral žiadne dôkazy na skúmanie odôvodnenosti nároku žalobcu na zaplatenie sumy 4.324,49 Eur označovanej ním ako istina ani ohľadne nároku uplatňovanej žalobcom ako úrok z omeškania vo výške 3.245,60 Eur. V spotrebiteľských sporoch dôkazy v prospech dodávateľa súd z vlastnej iniciatívy nezabezpečuje, vo vzťahu k nemu platí ustanovenie § 185 C. s. p. o potrebe navrhnúť vykonanie dôkazu mimo tých, ktoré môže súd vykonať aj bez návrhu podľa § 185 ods. 2, 3 C. s. p.

14. Náležitou žaloby podľa § 132 ods. 1 C. s. p. je pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ods. 2).

14.1 V žalobe doručenej súdu prvej inštancie 01.12.2016 ani v inom podaní v priebehu celého konania nie sú zo strany žalobcu pravdivo a úplne opísané rozhodujúce skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť dôvodnosť uplatňovaného nároku. Zo spisu nie je zistiteľné, ktoré z dohodnutých mesačných splátok úveru boli žalovaným zaplatené, nie je zrejmé, ktoré splátky úveru neboli uhradené, žalobcom nebolo preukázané, čo tvorí „istinu“, či naozaj ide len o dlžnú sumu úveru alebo je v tejto sume započítaný už aj zmluvný úrok alebo úrok z omeškania, za aké časové obdobie, či v tej sume nie sú započítané poplatky, keď sa líši suma, ktorú by mal 60 splátkami po 120,50 Eur žalovaný zaplatiť žalobcovi (7.230,- Eur) a suma uvádzaná v zmluve o úvere ako celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom 7.412,- Eur. Žalobca neuviedol v dostatočnom rozsahu skutkové tvrdenia tak, aby bolo možné posúdiť, či žalobcovi vznikol podľa zmluvy o spotrebnom úvere uzavretej so žalovaným nárok na všetko, o čo v žalobe žiada. Zmluvný úrok 15,59 % p. a. má podľa zmluvy platiť žalovaný len z poskytnutého úveru. Pokiaľ nebola preukázaná výška nesplateného úveru, nie je možné dospieť k záveru, či žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť žalovanému zmluvné úroky vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 Eur ako to požaduje žalobca.

15. Bremono tvrdenia a preukazovania žalobcu vyplýva z ustanovenia § 132 ods. 1 C. s. p. Ak žalobca v súlade s § 132 ods. 1 a § 185 ods. 1 C. s. p. neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Žalobca ani netvrdí skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok spôsobom zrozumiteľným pre súd a protistranu, teda nesplnil bremono tvrdenia a potom nemohol splniť ani dôkaznú povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremana tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremana o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/13/2009 z 24.02.2010).

16. Skutkový stav zistený súdom prvej inštancie neodôvodňuje záver, že by žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť zmluvné úroky vo výške 15,59 % zo sumy 4.324,49 Eur, keď nebolo preukázané, že práve táto suma má predstavovať nesplatenú časť úveru poskytnutého žalobcom žalovanému. Za tejto procesnej situácie nebolo potrebné riešiť žalobcom v odvolaní nastolenú otázku, či vzniká žalovanému povinnosť zaplatiť zmluvné úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcom pre porušenie povinností dlžníkom. K riešeniu tejto otázky by pristúpil odvolací súd len v prípade, ak by žalobca v zmysle výzvy odvolacieho súdu doplnil skutkové tvrdenia tak, aby bolo zrejmé, z čoho a prečo práve od dátumu 24.10.2016 požaduje žalobca zaplatenie úrokov až do zaplatenia sumy 4.324,49 Eur.

17. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom druhom výroku ako vecne správne vo výroku. Úroky vo výške 15,59 % zo sumy 4.324,49 Eur nemohli byť žalobcovi priznané z dôvodu, že nie je zisiteľné, z čoho suma 4.324,49 Eur pozostáva.

19. Odvolací súd musel podľa § 387 ods. 1 C. s. p. v spojení s článkom 16 ods. 3 C. s. p. potvrdiť aj výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % z dôvodu, že opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvej inštancie žalovaný dotknutý výrokom o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, aj keď bol v spore iba čiastočne úspešný, nepodal. V konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť podľa článku 16 ods. 3 C. s. p. rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila. Znamená to, že odvolací súd nemohol zmeniť rozsudok prvoinštančného súdu o trovách konania v neprospech žalobcu podľa pomeru jeho úspechu vo veci pred súdom prvej inštancie.

20. V odvolacom konaní sa za úspešnú stranu sporu v zmysle § 255 C. s. p. považuje žalovaný. I keď bol žalovaný plne úspešný v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania žalovanému odvolací súd nepriznal iba z dôvodu, že mu v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26.10.2016).

21. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky

minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).